

ТЕЗ, ОҢАЙ ЖӘНЕ
КӨП АҚША
ТАПҚЫН КЕЛЕМЕ?

ҚАРМАҚҚА ҰСТАЛЫП ҚАЛМАҢЫЗ!!!

Қазақстанда жыл сайын жоғалады

500 адам

Алима

Алматыға жұмысқа орналасу үшін келді. Автобус аялдасымда ол «кафеге официанттар керек, жоғары жалақы, кепілді әлеуметтік пакет» деген жарнаманы көрді. Алима көрсетілген мекен-жайға барған кезде, ол пәтерде жабылып, күшпен ұсталды.

Жарты жыл бойы Алима және басқа алданған қыздарды сол жерде зорлап, күш қолданып ұрып –соғып, жезөкшелікпен айналысуға мәжбүрлеген.

Тек біреуінің қашып кеткеннен кейін ғана, қалған қыздар көптен күткен еркіндікті көрді.

Айбек

Сегіз жыл бойы еңбек құлдығында жұмыс істеді. Алдымен досы оны Қостанай облысындағы шаруа қожалығына жұмысқа шақырды. Үлкен жалақы,

жақсы тамақ, жылы үй бар деп уәде берді. Бірақ, келген күннен бастап

Айбектің жеке куәлік тәркіленді, тәулігіне ол 18-20 сағат жұмыс істеуге мәжбүр болды, нашар тамақтандырылды және күн сайын ұрып-соғылды. Бес жыл өткеннен кейін, оны көліктің багажнигінде Астанаға қыстауға әкеліп тастап кетті. Айбекпен осы уақыт ішінде не болғанын елестету қиын.

Буді САҚ БОЛЫҢЫЗ ҒЫМ

- ✓ Сіз ұсынылды жұмыс толық ақпарат назар аударыңыз. Егер сізге жоғары жалақы ұсынылса, төмен біліктілікте жұмыс істеу үшін ыңғайлы орналастыру - сіздің күзетіңізде болсын! **Тегін ірімшік тек қана қақпанда болады.**
- ✓ сіз білетін адам жұмысын ұсынса да, ол туралы барлық ақпаратты тексеруге және қайтадан тексеруге тырысыңыз. Мысалы, 11616 нөміріне қоңырау шалып, ұсынылған жұмыс заңдылығына қатысты кеңес ала аласыз;
- ✓ егер сіз елден немесе қалаңыздан шыққыңыз келсе, байланыс ақпаратын (телефондар, электронды пошта) **қалдыруды ұмытпаңыз;**
- ✓ Жұмыс берушінің байланыс ақпараттарын туыстарыңызға, достарыңызға **қалдыруға ұмытпаңыз;**
- ✓ Туыстарыңызбен әңгімелесу үшін байланысқа шығып тұрыңыз , қайда және кіммен екеніңізді айтыңыз
- ✓ ешқашан ешкімге ешқандай сылтаумен, құжаттарыңызды бермеңіз, әрдайым құжаттарды өзіңізбен бірге ұстаңыз;
- ✓ күшті жұмыс ұсынатын **күмәнді «достарға»** сенбеңіздер
- ✓ алдын-ала отбасымен және достарымен уәде етілген жұмыс орнына сіз тұзаққа түсетін жағдайда ең нашар сценарийді талқылаңыз. Сізге қылмыскерлердің тұтқында болған жағдайда және сіздің отбасыңызбен қарым-қатынас жасаудың құқықтық құралдарынан айырылған жағдайда, сіз қоңырау шалу мүмкін шартты сөз немесе парольді жасауыңыз керек;
- ✓ **Шартты фраза (пароль)** сізді кепілдікке алған кезде пайдалы болады және сіздің туыстарыңызбен тек қана сіздің қадағалауыңызда хабардар болу үшін сіздің отбасыңыздың қырағылығын жоғалтатын уақытты анықтауға мүмкіндік береді.

Егерде сіз адам саудасының құрбаны болып қалсаңыз

(сізді ұрып-соғып, құлыптап, жұмысқа немесе жыныстық қызмет көрсетуге мәжбүрлетсе)

- ✓ адамдардың немесе құқық қорғау органдарының қызметкерлерінің назарын аудару үшін кез-келген ойланбайтын, дұрыс емес іс-әрекеттер жасауға, терезені бұзуға, айғайлауға тырысыңыз.
- ✓ Бір жерден орынға немесе басқа жерлерге тасымалданатын сәтті жіберіп алмаңыз. Тағдырыңызбен келісіп , **пассивті әрекеттер жасамаңыз.**
- ✓ Сіз және кім арқылы іздейтіні туралы ақпарат болуы керек. Сондықтан сіз жұмыс істеп жүрген адамның, сондай-ақ жұмыс берушінің (телефон, мекен-жайы, Skype және басқа ақпарат) барлық байланыстары сіздің туыстарыңызға қалдырылуы тиіс;
- ✓ жергілікті құқық қорғау органдарын қоспағанда, шетелде қиын өмірлік жағдайға тап болған немесе **Халықаралық көші-қон ұйымының** кеңселеріне келген Қазақстан Республикасының азаматтарына көмек көрсету мәселелерін қадағалайтын шетелдегі (консулдықтар, елшіліктер) **Қазақстан Республикасының дипломатиялық миссияларына жүгінуге болады.**

Есіңізде болсын!

шетелде тіл білімі мен білімі жоқ өте жақсы және жоғары ақылы жұмыс болмайды! Мұның бәрі әдеттен тыс!

Адам саудасының алдын алу сенім телефоны «11616» немесе «88000-8000-15»

Ақпаратты «Жағандық қауіп-қатерлерге қарсы іс-қимыл бойынша өңірлік Хаб» қамтамасыз етті. (Қазақстан Республикасы Бас прокуратурасы жанындағы Құқық қорғау Академиясының халықаралық жобасы)